

Krajowa Administracja
Skarbowa

Szkolenia dla sędziów w ramach projektu LIFE15 GIE/PL/000758
Masz prawo do skutecznej ochrony przyrody

**Analiza przepisów dotyczących Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi
zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem.
(Konwencja Waszyngtońska CITES)**

Nielegalny przewóz zwierząt egzotycznych i handel nimi.

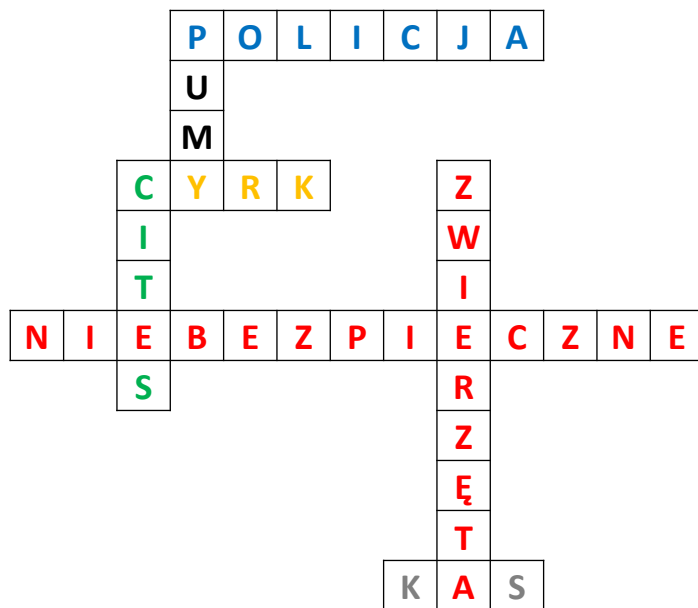
Poznań, 3-4 września 2020 r.

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61-501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Convention on
International
Trade in
Endangered
Species of Wild Fauna and Flora.

**Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami
i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem.**

sporządzona w Waszyngtonie 3 marca 1973 r.

Krajowa Administracja
Skarbowa

- Stany Zjednoczone – ratyfikacja 14.01.1974 r.
- Do końca 1975 r. – 21 państw
- **Polska – 12.12.1989 r. (nr 103)**
- **Unia Europejska – 09.04.2015 r.**
- Obecnie – **183 sygnatariuszy**

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

PRAWO MIĘDZYNARODOWE

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61-501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Konwencja

Waszyngtońska grupuje
chronione gatunki roślin i
zwierząt w trzy załączniki,
nazywając je odpowiednio:
I, II i III.

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

CONVENTION ON INTERNATIONAL TRADE IN ENDANGERED SPECIES
OF WILD FAUNA AND FLORA

Appendices I, II and III

valid from 26 November 2019

Interpretation

- Species included in these Appendices are referred to:
  - by the name of the species; or
  - as being all of the species included in a higher taxon or designated part thereof.
- The abbreviation "ssp." is used to denote all species of a higher taxon.
- Other references to taxa higher than species are for the purposes of information or classification only. The common names included after the scientific names of families are for reference only. They are intended to indicate the species within the family concerned that are included in the Appendices. In most cases this is not all of the species within the family.
- The following abbreviations are used for plant taxa below the level of species:
  - "ssp." is used to denote subspecies; and
  - "var(s)." is used to denote variety (varieties).
- As none of the species or higher taxa of FLORA included in Appendix I is annotated to the effect that its hybrids shall be treated in accordance with the provisions of Article III of the Convention, this means that artificially propagated hybrids produced from one or more of these species or taxa may be traded with a certificate of artificial propagation, and that seeds and pollen (including pollinia), cut flowers, seedling or tissue cultures obtained *in vitro*, in solid or liquid media, transported in sterile containers of these hybrids are not subject to the provisions of the Convention.
- The names of the countries in parentheses placed against the names of species in Appendix III are those of the Parties submitting these species for inclusion in this Appendix.
- When a species is included in one of the Appendices, the whole, live or dead, animal or plant is included. In addition, for animal species listed in Appendix III and plant species listed in Appendix II or III, all parts and derivatives of the species are also included in the same Appendix unless the species is annotated to indicate that only specific parts and derivatives are included. The symbol # followed by a number placed against the name of a species or higher taxon included in Appendix II or III refers to a footnote that indicates the parts or derivatives of animals or plants that are designated as 'specimens' subject to the provisions of the Convention in accordance with Article I, paragraph (b), subparagraph (ii) or (iii).
- The terms and expressions below, used in annotations in these Appendices, are defined as follows:

Extract

Any substance obtained directly from plant material by physical or chemical means regardless of the manufacturing process. An extract may be solid (e.g. crystals, resin, fine or coarse particles), semi-solid (e.g. gums, waxes) or liquid (e.g. solutions, tinctures, oil and essential oils).

Finished musical instruments

A musical instrument (as referenced by the Harmonized System of the World Customs Organization, Chapter 92; musical instruments, parts and accessories of such articles) that is ready to play or needs only the installation of parts to make it playable. This term includes antique instruments (as defined by the Harmonized System codes 97.05 and 97.06; Works of art, collectors' pieces and antiques).

Krajowa Administracja
Skarbowa

Konwencja Waszyngtońska grupuje chronione gatunki roślin i zwierząt w trzy załączniki, nazywając je odpowiednio: **I, II i III.**

FAUNA (ANIMALS) PHYLUM CHORDATA CLASS MAMMALIA (MAMMALS)	Appendices		
	I	II	III
ARTIODACTYLA			
Antilocapridae Pronghorns			
	<i>Antilocapra americana</i> (Only the population of Mexico; no other population is included in the Appendices)		
Bovidae Antelopes, cattle, duikers, gazelles, goats, sheep, etc.			
	<i>Addax nasomaculatus</i> <i>Bos gaurus</i> (Excludes the domesticated form, which is referenced as <i>Bos frontalis</i> , and is not subject to the provisions of the Convention) <i>Bos mutus</i> (Excludes the domesticated form, which is referenced as <i>Bos grunniens</i> , and is not subject to the provisions of the Convention) <i>Bos sauveli</i> <i>Bubalus depressicornis</i> <i>Bubalus mindorensis</i> <i>Bubalus quarlesi</i> <i>Capra falconeri</i>	<i>Ammotragus lervia</i> <i>Budorcas taxicolor</i> <i>Capra caucasica</i>	<i>Antelope cervicapra</i> (Nepal, Pakistan) <i>Boselaphus tragocamelus</i> (Pakistan) <i>Bubalus arnee</i> (Excludes the domesticated form, which is referenced as <i>Bubalus bubalis</i> and is not subject to the provisions of the Convention) (Nepal)

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Realizując postanowienia
art. XIV pkt. 1 Konwencji
Waszyngtońskiej, w celu
wprowadzenia bardziej
rygorystycznych środków
kontroli na zewnętrznych
granicach Wspólnoty
wydano **Rozporządzenie
Rady (WE) 338/97**
wprowadzające załączniki
od **A-D**.

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► **B**

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 338/97

z dnia 9 grudnia 1996 r.

w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi

(Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► M1	Commission Regulation (EC) No 938/97 of 26 May 1997 (*)	L 140	1	30.5.1997
► M2	Commission Regulation (EC) No 2307/97 of 18 November 1997 (*)	L 325	1	27.11.1997
► M3	Commission Regulation (EC) No 2214/98 of 15 October 1998 (*)	L 279	3	16.10.1998
► M4	Commission Regulation (EC) No 1476/1999 of 6 July 1999 (*)	L 171	5	7.7.1999
► M5	Commission Regulation (EC) No 2724/2000 of 30 November 2000 (*)	L 320	1	18.12.2000
► M6	Commission Regulation (EC) No 1579/2001 of 1 August 2001 (*)	L 209	14	2.8.2001
► M7	Commission Regulation (EC) No 2476/2001 of 17 December 2001 (*)	L 334	3	18.12.2001
► M8	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1497/2003 z dnia 18 sierpnia 2003 r.	L 215	3	27.8.2003
► M9	Rozporządzenie (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2003 r.	L 284	1	31.10.2003
► M10	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 834/2004 z dnia 28 kwietnia 2004 r.	L 127	40	29.4.2004
► M11	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1332/2005 z dnia 9 sierpnia 2005 r.	L 215	1	19.8.2005
► M12	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 318/2008 z dnia 31 marca 2008 r.	L 95	3	8.4.2008
► M13	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 407/2009 z dnia 14 maja 2009 r.	L 123	3	19.5.2009
► M14	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 398/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r.	L 126	5	21.5.2009
► M15	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 709/2010 z dnia 22 lipca 2010 r.	L 212	1	12.8.2010
► M16	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 101/2012 z dnia 6 lutego 2012 r.	L 39	133	11.2.2012
► M17	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1158/2012 z dnia 27 listopada 2012 r.	L 339	1	12.12.2012
► M18	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 750/2013 z dnia 29 lipca 2013 r.	L 212	1	7.8.2013

sprostowane przez:

- **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 175 z 5.7.2007, s. 39 (338/97)
- **C2** Sprostowanie, Dz.U. L 139 z 5.6.2009, s. 35 (407/2009)
- **C3** Sprostowanie, Dz.U. L 176 z 7.7.2009, s. 27 (407/2009)
- **C4** Sprostowanie, Dz.U. L 147 z 17.5.2014, s. 122 (750/2013)

Realizując postanowienia [art. XIV pkt. 1 Konwencji Waszyngtońskiej](#), w celu wprowadzenia bardziej rygorystycznych środków kontroli na zewnętrznych granicach Wspólnoty wydano **Rozporządzenie Rady (WE) 338/97** wprowadzające załączniki od **A-D**.

▼ **M18**

	Załącznik A	Załącznik B	Załącznik C	Nazwa zwyczajowa
	<i>Leopardus tigrinus</i> (I)			Oncilla, kot tygrysi
	<i>Leopardus wiedii</i> (I)			Margaj
	<i>Lynx lynx</i> (II)			Ryś europejski
	<i>Lynx pardinus</i> (I)			Ryś iberyjski
	<i>Neofelis nebulosa</i> (I)			Pantera mglista
	<i>Panthera leo persica</i> (I)			Lew azjatycki
	<i>Panthera onca</i> (I)			Jaguar
	<i>Panthera pardus</i> (I)			Lampart
	<i>Panthera tigris</i> (I)			Tygrys
	<i>Pardofelis marmorata</i> (I)			Kot marmurkowy
	<i>Prionailurus bengalensis bengalensis</i> (I) (tylko populacje Bangladeszu, Indii oraz Tajlandii; wszystkie pozostałe populacje są objęte załącznikiem B)			Kot bengalski
	<i>Prionailurus iriomotensis</i> (II)			Kot z Iriomote
	<i>Prionailurus planiceps</i> (I)			Kot kusy
	<i>Prionailurus rubiginosus</i> (I) (tylko populacja Indii; wszystkie pozostałe populacje są objęte załącznikiem B)			Kot rdzawy, kot rudy
	<i>Puma concolor coryi</i> (I)			Puma z Florydy
	<i>Puma concolor costaricensis</i> (I)			Puma kostarykańska
	<i>Puma concolor cougar</i> (I)			Puma wschodnia
	<i>Puma yagouaroundi</i> (I) (tylko populacje Ameryki Środkowej oraz Północnej; wszystkie pozostałe populacje są objęte załącznikiem B)			Jaguarundi
	<i>Uncia uncia</i> (I)			Pantera śnieżna, irbis

Krajowa Administracja
Skarbowa

Realizując postanowienia [art. XIV pkt. 1 Konwencji Waszyngtońskiej](#), w celu wprowadzenia bardziej rygorystycznych środków kontroli na zewnętrznych granicach Wspólnoty wydano **Rozporządzenie Rady (WE) 338/97** wprowadzające załączniki od **A-D**.

▼ M18

	Załącznik D	Nazwa zwyczajowa
FAUNA		
CHORDATA (STRUNOWCE)		
MAMMALIA		Ssaki
CARNIVORA		Drapieżne
Canidae	<i>Vulpes vulpes griffithi</i> (III Indie) §1 <i>Vulpes vulpes montana</i> (III Indie) §1 <i>Vulpes vulpes pusilla</i> (III Indie) §1	Psowate
Mustelidae	<i>Mustela altaica</i> (III Indie) §1 <i>Mustela erminea ferghanae</i> (III Indie) §1 <i>Mustela kathiah</i> (III Indie) §1 <i>Mustela sibirica</i> (III Indie) §1	Lasicowate
DIPROTODONTIA		Dwuprzodozębowce
Macropodidae	<i>Dendrolagus dorianus</i> <i>Dendrolagus goodfellowi</i> <i>Dendrolagus matschiei</i> <i>Dendrolagus pulcherrimus</i> <i>Dendrolagus stellarum</i>	Kangurowate
AVES		Ptaki
ANSERIFORMES		Blaszkoziobe
Anatidae	<i>Anas melleri</i>	Golębiowe
COLUMBIFORMES		Golębiowate, gołębie właściwe
Columbidae	<i>Columba oenops</i> <i>Didunculus strigirostris</i>	

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Pozostałe przepisy dotyczące Konwencji Waszyngtońskiej CITES

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r.
ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr
338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze
regulacji handlu nimi

Rozporządzenie Komisji (UE) 2019/2117 z dnia 29 listopada 2019 r.
zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony
gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi -
aktualny wykaz chronionych gatunków chronionych

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/1915 z dnia
19 października 2017 r. zakazujące wprowadzania do Unii okazów
niektórych gatunków dzikiej fauny i flory

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

Art. 61 ust. 1

Organem zarządzającym w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 **jest minister właściwy do spraw środowiska,** a **organem naukowym** w rozumieniu tych przepisów **jest Państwowa Rada Ochrony Przyrody.**

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA

z dnia 16 kwietnia 2004 r.

o ochronie przyrody

Przepisy karne

art. 127 - 132

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

Art. 128

Kto:

1) bez dokumentu wymaganego na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1, lub wbrew jego warunkom przewozi przez granicę Unii Europejskiej okaz gatunku podlegającego ochronie na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1,

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

Art. 128. cd.

- 2) narusza przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony gatunków dziko żyjących zwierząt i roślin w zakresie regulacji obrotu nimi poprzez:**
- a) nieprzedkładanie zgłoszenia importowego,**
  - b) używanie okazów określonych gatunków w innym celu niż wskazany w zezwoleniu importowym,**
  - c) korzystanie w sposób nieuprawniony ze zwolnień od nakazów przy dokonywaniu obrotu sztucznie rozmnożonymi roślinami,**

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA **z dnia 16 kwietnia 2004 r.** **o ochronie przyrody**

Art. 128. cd.

- d) oferowanie zbycia lub nabycia, nabywanie lub pozyskiwanie, używanie lub wystawianie publicznie w celach zarobkowych, zbywanie, przetrzymywanie lub przewożenie w celu zbycia okazów określonych gatunków roślin lub zwierząt,**
- e) używanie zezwolenia albo świadectwa dla okazu innego niż ten, dla którego było ono wydane,**
- f) składanie wniosku o wydanie zezwolenia importowego, eksportowego, reeksportowego, lub świadectwa bez poinformowania o wcześniejszym odrzuceniu wniosku**

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

Art. 131. Kto:

4) narusza zakazy dotyczące zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, o których mowa w art. 73 ust. 1

(pkt 2 – zabrania się sprowadzania z zagranicy żywych zwierząt gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi)

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Art. 131. cd.

10) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom sprowadza do kraju, przetrzymuje, prowadzi hodowlę, rozmnaża lub sprzedaje na terenie kraju rośliny, zwierzęta lub grzyby gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym,

14) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową

podlega karze aresztu albo grzywny.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Prawo krajowe

USTAWA
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

Art. 130

Sąd doręcza odpis wydanego prawomocnego orzeczenia
o przypadku okazów gatunków:

CITES - do ministra właściwego ds. środowiska
(Minister Środowiska)

pozostałych - do Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska

Krajowa Administracja
Skarbowa

Definicje

**ROZPORZĄDZENIE RADY (WE)
nr 338/97
z dnia 9 grudnia 1996r.**

**w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory
w drodze regulacji handlu nimi**

Krajowa Administracja
Skarbowa

Definicje

**ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE)
nr 2019/2117 z dnia 29 listopada 2019 r.**

zmieniające
rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97
w sprawie ochrony gatunków
dzikiej fauny i flory
w drodze regulacji handlu nimi

Załączniki A, B, C i D

Krajowa Administracja
Skarbowa

Definicje

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 338/97

Art. 2 lit. t

Definicja „OKAZU”

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 338/97 Art. 2 lit. t Definicja „OKAZU”

„**okaz**” oznacza każde zwierzę lub roślinę, żywe lub martwe, należące do gatunku wymienionego w załącznikach A do D, każda jego część lub produkt pochodny, zawarty w innych towarach lub nie oraz wszelkie inne towary, które zgodnie z dołączonym dokumentem, opakowaniem lub oznakowaniem lub etykieta, lub wszelkimi innymi okolicznościami mają zawierać lub zawierają części lub produkty pochodne zwierząt lub roślin należących do tych gatunków, chyba że na podstawie wyraźnego wyłączenia takie części lub produkty pochodne nie podlegają przepisom niniejszego rozporządzenia lub przepisom odnoszącym się do załącznika, w którym dane gatunki są wymienione, poprzez wskazanie odnośnie do tego w przedmiotowych załącznikach.

Za okaz uważa się okaz gatunku wymienionego w załącznikach A do D, jeśli jest on zwierzęciem lub rośliną, częścią lub produktem otrzymanym ze zwierzęcia lub rośliny, których przynajmniej jedno z „rodziców” należy do wymienionego tam gatunku. W przypadku gdy „rodzice” takiego zwierzęcia lub rośliny należą do gatunków wymienionych w różnych załącznikach lub gatunków, z których tylko jeden jest wymieniony, stosuje się przepisy bardziej rygorystycznego załącznika. Jednakże w przypadku okazów roślin mieszańców, jeśli jedno z „rodziców” należy do gatunku wymienionego w załączniku A, przepisy bardziej rygorystycznego załącznika stosuje się tylko wtedy, jeśli gatunek ten zostanie opatrzony adnotacją odnośnie do tego w załączniku

Krajowa Administracja
Skarbowa

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 338/97 Art. 2 lit. t Definicja „OKAZU”

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

TIGER BONE

Panthera tigris

虎骨

虎骨

HU GU

OS TIGRIS

I

A

Krajowa Administracja
Skarbowa

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 338/97

Art. 2 lit. i

„oferowanie do sprzedaży” oznacza oferowanie do sprzedaży lub wszelkie działanie, które można by w rozsądny sposób uznać za ofertę sprzedaży, w tym reklamę lub spowodowanie jej ogłoszenia do sprzedaży lub zaproszenie do pertraktacji

Krajowa Administracja
Skarbowa

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 338/97

Art. 2 lit. p

„sprzedaż” oznacza wszelki rodzaj sprzedaży. Do celów niniejszego rozporządzenia najem, handel wymienny lub zamianę uważa się za sprzedaż; wyrażenia pokrewne rozumie się w podobny sposób

Krajowa Administracja
Skarbowa

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 338/97

Art. 2 lit. u

„handel” oznacza wprowadzenie do Wspólnoty, w tym sprowadzenie z morza, wywóz i powrotny wywóz z jej obszaru, oraz wykorzystanie, przewóz lub przekazanie prawa własności w obrębie Wspólnoty, w tym w Państwie Członkowskim, okazów podlegających przepisom niniejszego rozporządzenia.

Krajowa Administracja
Skarbowa

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 338/97

Art. 2 lit. u

**Ministerstwo
Środowiska wydaje
na taki okaz
zezwolenie CITES.**

**Brak zezwolenia
CITES dla okazu
przedkonwencyjnego
jest przestępstwem.**

w) „*przetworzone okazy pozyskane ponad 50 lat wcześniej*” oznaczają okazy, które zostały w znaczący sposób zmienione w stosunku do ich naturalnego, pierwotnego stanu, w celu wytworzenia biżuterii, ozdoby, dzieła sztuki, przedmiotu użytkowego lub instrumentu muzycznego ponad 50 lat przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia **i które, zdaniem organu administracyjnego Państwa Członkowskiego, którego to dotyczy, zostały pozyskane w takim stanie. Okazy takie są uważane za przetworzone tylko wtedy, gdy wyraźnie należą do jednej z wyżej wymienionych kategorii i w żadnym stopniu nie wymagają dalszego kształtowania, obróbki rzemieślniczej lub przetwarzania, aby mogły służyć celom, do których są przeznaczone;**

Krajowa Administracja
Skarbowa

USTAWA **z dnia 16 listopada 2016 r.** **o Krajowej Administracji Skarbowej**

Art. 2. 1. Do zadań KAS należy:

14) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów dotyczących towarów, którymi obrót podlega zakazom lub ograniczeniom na mocy przepisów prawa polskiego, przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez Służbę Celno - Skarbową;

18) wykonywanie zadań wynikających z zakazów i ograniczeń w obrocie towarowym z zagranicą ustanowionych w szczególności ze względu na ochronę życia i zdrowia ludzi i zwierząt, roślin, środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, ochronę konsumentów, bezpieczeństwa międzynarodowego, dziedzictwa narodowego i środków polityki handlowej;

Krajowa Administracja
Skarbowa

USTAWA **z dnia 16 listopada 2016 r.** **o Krajowej Administracji Skarbowej**

Art. 33. 1. Do zadań naczelnika urzędu celno – skarbowego należy:

10) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń określonych w:

i) art. 128, art. 131 pkt 4 w zakresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2, oraz art. 131 pkt 10 i 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

– oraz zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom, a także ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez Służbę Celno-Skarbową;

Krajowa Administracja
Skarbowa

Koordynator ds. CITES w Krajowej Administracji Skarbowej

To dodatkowa funkcja przypisana do osoby, nie do stanowiska. Koordynator ma nadzór nad merytoryką i koordynuje działania w całym województwie. Może być funkcjonariuszem albo cywilem. Prowadzi szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne. Decyduje o zatrzymaniu lub zwolnieniu okazów CITES. Może zainicjować wszczęcie postępowania w oparciu o posiadane dane.

Za czasów Służby Celnej, koordynatorzy ds. CITES byli powołani Decyzją Szefa Służby Celnej, aktualnie, Zarządzeniem nr 3 Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie powołania Koordynatorów i Konsultantów do spraw wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej

Krajowa Administracja
Skarbowa

Koordynator ds. CITES w Krajowej Administracji Skarbowej

- ☐ zna przepisy prawne dot. obszaru CITES,
- ☐ pomoże w identyfikacji okazów CITES,
- ☐ posiada ogólną wiedzę na temat kierunków przemytu,
- ☐ zna przepisy dot. ograniczeń pozataryfowych w przywozie towarów przez granicę,
- ☐ współpracuje z instytucjami i organizacjami zajmującymi się ochroną przyrody,
- ☐ jak również z Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Środowiska,
- ☐ posiada robocze kontakty z ogrodem zoologicznym i botanicznym,
- ☐ potrafi wskazać biegłych sądowych z obszaru CITES

Krajowa Administracja
Skarbowa

DOKUMENTY

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Czy wolno przewieźć okaz CITES?

Przepisy unijne (Konwencja Waszyngtońska) nie zabraniają obrotu zwierzętami i roślinami, a jedynie określają warunki, jakie muszą być spełnione, aby handel dzikimi gatunkami roślin i zwierząt nie stanowił zagrożenia dla występowania tych gatunków.

1. 242/16 (Dokumenty Urzędowe) 7.9.2012

2. 40.01/16.1

Wniosek o wydanie pozwolenia na wywóz okazu CITES

1. Dane osobiste wnioskodawcy

2. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

3. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

4. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

5. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

6. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

7. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

8. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

9. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

10. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

11. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

12. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

13. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

14. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

15. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

16. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

17. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

18. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

19. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

20. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

21. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

22. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

23. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

24. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

25. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

26. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

27. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

28. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

29. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

30. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

31. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

32. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

33. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

34. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

35. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

36. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

37. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

38. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

39. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

40. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

41. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

42. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

43. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

44. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

45. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

46. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

47. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

48. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

49. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

50. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

51. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

52. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

53. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

54. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

55. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

56. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

57. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

58. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

59. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

60. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

61. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

62. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

63. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

64. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

65. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

66. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

67. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

68. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

69. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

70. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

71. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

72. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

73. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

74. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

75. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

76. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

77. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

78. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

79. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

80. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

81. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

82. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

83. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

84. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

85. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

86. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

87. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

88. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

89. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

90. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

91. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

92. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

93. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

94. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

95. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

96. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

97. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

98. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

99. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

100. Dane osobiste osoby, której wydano pozwolenie

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

Krajowa Administracja
Skarbowa

Pozwolenie CITES

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Włda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Załącznik I

UNIA EUROPEJSKA				
ORYGINAŁ	1. Eksporter/(Re-)eksporter	ZEZWOLENIE/ŚWIADECTWO ☐ NA PRZYWÓZ ☐ NA WYWÓZ ☐ NA POWROTNY WYWÓZ ☐ INNE:		Nr
	3. Importer	 Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem		2. Ostatni dzień ważności:
		4. Kraj powrotnego wywozu		
		5. Kraj przywozu		
	6. Zatwierdzone miejsce dla żywych okazów gatunków załącznika A	7. Organ wydający		
1	8. Opis okazów (w tym znaki, płeć/data urodzenia żywych zwierząt)	9. Masa netto (kg)	10. Ilość	
		11. Załącznik CITES	12. Załącznik UE	13. Źródło
		14. Przeznaczenie		
		15. Kraj pochodzenia		
		16. Zezwolenie nr		17. Data wydania
		18. Kraj ostatniego powrotnego wywozu		
		19. Świadczenie nr		20. Data wydania
	21. Nazwa naukowa gatunku			
	22. Nazwa powszechna gatunku			
	23. Warunki szczególne Niniejsze zezwolenie/świadczenie jest ważne wyłącznie, jeśli żywe zwierzęta są transportowane zgodnie z wytycznymi CITES w zakresie transportu oraz przygotowania transportu żywych zwierząt lub w przypadku transportu lotniczego z przepisami dotyczącymi żywych zwierząt, opublikowanymi przez Zrzeszenie Międzynarodowego Transportu Lotniczego (IATA)			
	24. Dokumentacja powrotnego wywozu z kraju powrotnego wywozu ☐ została zwrócona organowi wydającemu ☐ powinna zostać zwrócona granicznemu urzędowi celnemu wprowadzenia <div></div>	25. ☐ przywóz ☐ wywóz ☐ powrotny wywóz towarów opisanych powyżej jest niniejszym dozwolony. Podpis i oficjalna pieczęć: Nazwisko urzędnika wydającego: Miejsce i data wydania:		
	26. Numer listu przewozowego/lotniczego listu przewozowego			
	27. Wyłącznie do użytku służb celnych		Podpis i oficjalna pieczęć: Dokument celny Rodzaj: Numer: Data:	
	Ilość/masa netto (kg) faktycznie przywieziona lub powrotnie wywieziona	Liczba zwierząt martwych w chwili przybycia		

Instrukcje i objaśnienia

1. Pełna nazwa (imię i nazwisko) i adres faktycznego (re-)eksportera, nie jego przedstawiciela. W przypadku świadectwa własności osobistej pełna nazwa (imię i nazwisko) i adres prawnego właściciela.
2. Okres ważności zezwolenia na wywóz lub świadectwa powrotnego wywozu nie może przekraczać sześciu miesięcy, a zezwolenia na przywóz – 12 miesięcy. Okres ważności świadectwa własności osobistej nie może przekraczać trzech lat. Po upływie terminu ważności dokument jest nieważny, a jego oryginał i wszystkie kopie muszą być zwrócone przez posiadacza bez nieuzasadnionej zwłoki organowi zarządzającemu, który je wydał. Zezwolenie na przywóz jest nieważne, jeżeli odpowiadający mu dokument CITES z kraju (powrotnego) wywozu został wykorzystany do (powrotnego) wywozu po upływie terminu jego ważności lub jeśli data wprowadzenia do Unii przypada później niż sześć miesięcy od daty jego wydania.
3. Pełna nazwa (imię i nazwisko) i adres faktycznego importera, nie jego przedstawiciela. Nie wypełniać w przypadku świadectwa własności osobistej.
5. Nie wypełniać w przypadku świadectwa własności osobistej.
6. W przypadku żywych okazów gatunków wymienionych w załączniku A, innych niż wyhodowane w niewoli lub sztucznie rozmnożone okazy, organ wydający może określić miejsce ich przetrzymywania, podając szczegółowe informacje w tym polu. Wszelkie przemieszczenia, z wyjątkiem pilnej potrzeby leczenia weterynaryjnego oraz pod warunkiem bezpośredniego powrotu okazów do zatwierdzonego miejsca ich przetrzymywania, wymagają uprzedniej zgody właściwego organu zarządzającego.
8. Opis powinien być w miarę możliwości jak najdokładniejszy i obejmować trzyliterowy kod zgodnie z załącz-

onawcze do rozporządzenia
rodze regulacji handlu nimi.

onymi w załączniku VII do

14. Należy użyć jednego z poniższych kodów do wskazania celu (powrotnego) wywozu/przywozu okazów:

ymieniony według stanu na

B Hodowla w niewoli lub sztuczne rozmnażanie

C), w którym gatunek jest

E Cele edukacyjne

G Ogrody botaniczne

H Trofea myśliwskie

tały pobrane ze środowiska
osiągnięcia wieku dojrzałego

L Cele związane z egzekwowaniem prawa/sądownictwem/analizami sądowymi

M Cele medyczne (w tym badania biomedyczne)

komercyjnych w hodowlach
0 (Rev. CoP15), oraz rośliny
h zgodnie z rozdziałem XIII
rodne

N Reintrodukcja lub introdukcja do środowiska naturalnego

P Cele osobiste

skomercyjnych, oraz rośliny
działem XIII rozporządzenia

Q Cyrki lub wystawy objazdowe

nia (WE) nr 865/2006, jak

S Cele naukowe

II rozporządzenia (WE) nr

T Cele komercyjne

Z Ogrody zoologiczne

U Źródło nieznanne (wymaga uzasadnienia)

(¹) Używać wyłącznie w połączeniu z innym kodem źródłowym.

Krajowa Administracja
Skarbowa

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) Nr **865/2006** z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U.UE L z dnia 19 czerwca 2006 r.)

Artykuł 17

Świadectwa fitosanitarne

1. W przypadku sztucznie rozmnażanych roślin gatunków wymienionych w załącznikach B i C do rozporządzenia (WE) nr 338/97 oraz sztucznie rozmnażanych hybryd otrzymanych z nieopisanych gatunków wymienionych w załączniku A do tego rozporządzenia:

- a) państwa członkowskie mogą zdecydować o wydaniu świadectwa fitosanitarnego zamiast zezwolenia na wywóz;**
- b) świadectwa fitosanitarne wydane przez państwa trzecie są akceptowane zamiast zezwolenia na wywóz.**

Krajowa Administracja
Skarbowa

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) Nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U.UE L z dnia 19 czerwca 2006 r.)

Artykuł 17

Świadectwa fitosanitarne

2. W przypadku wydania świadectwa fitosanitarnego, o którym mowa w ust. 1, zawiera ono nazwę naukową na poziomie gatunku lub, jeśli nie jest to możliwe dla danego taksonu ujętego według rodziny w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 338/97, na poziomie rodzaju.

Natomiast sztucznie rozmnażane orchidee i kaktusy, wymienione w załączniku B do rozporządzenia (WE) nr 338/97, mogą być określane jako takie.

Świadectwa fitosanitarne zawierają również rodzaj i liczbę okazów i są opatrzone stemplem, suchą pieczęcią lub innym szczególnym znakiem stwierdzającym, że "okazy zostały sztucznie rozmnożone zgodnie z definicją CITES".

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zaświadczenie fitosanitarne

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

<p>1. Niniejszy dokument jest wystawiany przez odpowiedzialną urzędową służbę państwa członkowskiego UE zgodnie z Art. 2(1)g Dyrektywy 2000/29/EC, na żądanie producenta/ przedsiębiorcy w celu poinformowania służb ochrony roślin państw członkowskich UE o zastosowaniu pewnych procedur fitosanitarnych. Dokument nie stanowi załącznika do świadectwa fitosanitarnego.</p>		<p>2. Dokument informacji fitosanitarnej wewnątrz Unii Europejskiej</p> <p>Nr EC/PL/[Kod statystyczny województwa/skrót literowy oddziału/numer kolejny]</p> <p>Wyłącznie do stosowania wewnątrz Unii Europejskiej</p>	
<p>3. Producent/przedsiębiorca</p> <p>[Numer rejestracyjny, gdy dotyczy lub nazwa i adres]</p>			
<p>4. Polska</p> <p>Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa</p> <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w .....</p>			
<p>5. Opis przesyłki</p> <p>[Numer paszportu roślin lub inne oznakowania, numery lub opis opakowań, nazwa towaru, łacińska botaniczna nazwa roślin]</p>		<p>6. Deklarowana ilość</p>	
<p>7. Rośliny, produkty roślinne lub inne regulowane przedmioty wymienione powyżej [Należy zaznaczyć właściwe kwadraty; w przypadku, gdy informacja nie dotyczy należy daną opcję przekreślić]</p> <p>☐ spełniają wymagania zgodnie z Załącznikiem IV A II/IV B ..... [wymienić numery zastosowanych opcji]</p> <p>☐ zostały poddane inspekcji (np. podczas sezonu wegetacyjnego) oraz/lub przebadane zgodnie z odpowiednią urzędową procedurą ..... [jeśli potrzebne, wymienić odpowiednie procedury] oraz uznane za wolne od ..... [wymienić organizmy szkodliwe] pochodzą z pola ☐ miejsca produkcji ☐ obszaru ☐ urzędowo uznanego za wolny od ..... [wymienić organizmy szkodliwe]</p> <p>☐ ..... [wolne miejsce do wpisania przeprowadzonych zabiegów, opisu warunków produkcji, itp.]</p> <p>Inne urzędowe informacje (np. związane z identyfikacją pola/miejsca produkcji/obszaru produkcji)</p>			
<p>8. Miejsca wydania oraz dane kontaktowe: Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Al. Jana Pawła II 11, 00-828 Warszawa Tel. 22 652-92-91, fax. 22-654-52-21 gi@piorin.gov.pl</p> <p>Data</p>		<p>9. Pieczęć urzędowa służby</p> <p>Imię i nazwisko oraz podpis inspektora</p>	

UWAGA: Tekst wpisany w nawiasach – ITALICĄ, jest informacją uzupełniającą, mającą pomóc inspektorowi wypełnić dokument, nie należy go umieszczać na wystawionym dokumencie

Krajowa Administracja
Skarbowa

Niektóre gatunki CITES chronione są również prawem krajowym -
podwójna ochrona

USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Art. 56. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić w stosunku do gatunków:

1) **objętych ochroną ścisłą** – na czynności podlegające zakazom określonym w art. 51 ust. 1 pkt 9 i ust. 1a pkt 4 oraz art. 52 ust. 1 pkt 1, 3, 11 i 16 i ust. 1a pkt 1, 7 i 8;

2) **objętych ochroną ścisłą i częściową** – na czynności podlegające zakazom określonym w art. 51 ust. 1 i 1a oraz art. 52 ust. 1 i 1a, jeżeli zezwolenie dotyczy obszaru wykraczającego poza granice dwóch województw lub jeżeli ma to związek z działaniami podejmowanymi przez ministra właściwego do spraw środowiska, w tym dotyczącymi realizacji programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej, programów ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem lub umów międzynarodowych.

➤ **zezwolenie wydane przez GDOŚ lub RDOŚ na przywóz/wywóz gatunków chronionych prawem krajowym**

Krajowa Administracja
Skarbowa

GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, Z WYSZCZEGÓLNIENIEM GATUNKÓW
WYMAGAJĄCYCH OCHRONY CZYNNEJ

Lp.	Nazwa polska*	Nazwa naukowa*	Ochrona czynna
	SSAKI	MAMMALIA	
	PARZYSTOKOPYTNE	ARTIODACTYLA	
1.	kozica (1)	<i>Rupicapra rupicapra</i>	x
2.	zubr (1)	<i>Bison bonasus</i>	x
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA	
3.	wilk (1)	<i>Canis lupus</i>	x
4.	zbik (1)	<i>Felis silvestris</i>	x
5.	ryś (1)	<i>Lynx lynx</i>	x
6.	tchórz stepowy (1)	<i>Mustela eversmanni</i>	
7.	norka europejska (1)	<i>Mustela lutreola</i>	
8.	niedźwiedź brunatny (1)	<i>Ursus arctos</i>	x
9.	foka szara (1)	<i>Halichoerus grypus</i>	
10.	foka obrączkowana (1)	<i>Phoca hispida</i>	
11.	foka pospolita (1)	<i>Phoca vitulina</i>	
	WALENIE	CETACEA	
12.	morświn (1)	<i>Phocoena phocoena</i>	x
13.	WALENIE - pozostałe gatunki (1)		
	NIETOPERZE	CHIROPTERA	
14.	podkowiec duży (1)(3)	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	x
15.	podkowiec mały (1)(3)	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	x
16.	mopek zachodni (1)(3)	<i>Barbastella barbastellus</i>	x
17.	mroczek pozłocisty (1)(3)	<i>Eptesicus nilssonii</i>	x

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61-501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 9 października 2014 r. (poz. 1409)

Załącznik nr 1

GATUNKI ROŚLIN OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, Z WYSZCZEGÓLNIENIEM GATUNKÓW
WYMAGAJĄCYCH OCHRONY CZYNNEJ

Lp.	Nazwa polska	Nazwa naukowa
	BRUNATNICE	PHAEOPHYTA
	morszczynowate	Fucaceae
1.	morszczyn pęcherzykowaty (3)	<i>Fucus vesiculosus</i>
	KRASNOROSTY	RHODOPHYTA
	hildenbrandiowate	Hildenbrandiaceae
2.	hildenbrandia rzeczna	<i>Hildenbrandia rivularis</i>
	rozmóżkowate	Ceramaceae
3.	rozmóżka * (3)	<i>Ceramium diaphanum</i>
4.	rozmóżka * (3)	<i>Ceramium rubrum</i>
5.	rozmóżka * (3)	<i>Ceramium tenuicorne</i>
	widlikowate	Furcellariaceae
6.	widlik * (3)	<i>Furcellaria fastigiata</i>
	RAMIENICE	CHAROPHYTA
	ramienicowate	Characeae
7.	krycniczek ciemny (3)	<i>Nitella opaca</i>
8.	krycniczek cieniutki	<i>Nitella tenuissima</i>
9.	krycniczek malutki (3)	<i>Nitella confervacea (N. batrachosperma)</i>
10.	krycniczek obskubany (3)	<i>Nitella syncarpa</i>
11.	krycniczek przezroczysty (3)	<i>Nitella translucens</i>
12.	krycniczek smukły (3)	<i>Nitella gracilis</i>
13.	krycniczek włosowaty (3)	<i>Nitella capillaris</i>
14.	lychnotamnis brodaty (3)	<i>Lychnothamnus barbatus</i>
15.	ramienica cienkokolczasta (3)	<i>Chara tenuispina</i>
16.	ramienica grzywiasta (3)	<i>Chara crassicaulis</i>

Krajowa Administracja
Skarbowa

Każda część okazu CITES...
Ursus arctos, woreczek żółciowy, medycyna alternatywna

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Każda część okazu CITES...
Euphorbia antisiphilitica (Candelilla)

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Każda część okazu CITES...
Loxodonta africana, *Elephas maximus* - kieł, biżuteria z kła

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Produkt pochodny okazu CITES... Prunus (Pygeum) africanana - wiśnia afrykańska

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Każda część okazu CITES...
Hippocampus spp., konik morski

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Produkt pochodny okazu CITES...
wszystkie palisandry (rodzaj Dalbergia), a także 3 gatunki
z rodzaju Guibourtia: G. demeusei, G. pellegriniana, G. tessmannii

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Każda część okazu CITES...
kolce jeżozwierzafrykańskiego (*Hystrix cristata*)

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61-501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Produkt pochodny okazu CITES...
Panax ginseng (żeń-szeń) - tylko populacja z Rosji,
całe lub posiekane korzenie lub części korzeni

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Każda część okazu CITES...
Lynx lynx

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Produkt pochodny okazu CITES... *Hoodia gordonii* - produkt wyszczuplający

**LOOK GREAT
THIS
SPRING!**
lose weight with
HOODIA

- 100% ORGANIC
- CURBS APPETITE
- IMPROVES MOOD
- INCREASES ENERGY
- NO KNOWN SIDE EFFECTS

1-800-423-8746

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61-501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Każda część okazu CITES... Aligator missisipijski (*Alligator mississippiensis*)

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Encephalartos kisambo / Encephalartos lebomboensis.
Ludy zamieszkujące tereny, gdzie rosną zgłównie, wykorzystują je
do wyrobu mąki, stąd Encefalartos zwany jest też palmą chlebową.

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Fiskalizm nielegalnego handlu gatunkami zagrożonymi wyginięciem

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61-501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

Nieprawidłowości w zakresie przepisów skarbowych

Nowy profil kontroli z obszaru CITES, który pozwala na przyjrzenie się pseudo cyrkom, hodowcom egzotycznych zwierząt i przemytnikom **pod kątem fiskalizmu przestępstw z obszaru CITES**

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

Przykład:

Kontrola hodowli papug w Wielkopolsce przeprowadzona przez Policję, przy współpracy z Wielkopolskim Urzędem Celno-Skarbowym w Poznaniu i koordynatorem ds. CITES z Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

- **Hodowla papug nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.**
- Hodowla papug nie stanowi działów specjalnych produkcji rolnej, gdyż w specyfice rodzajowej tego typu hodowla nie została wymieniona. Powyższe oznacza, że **prowadzona hodowla stanowi działalność rolniczą i nie podlega rejestracji w Urzędzie Skarbowym.**

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

Przysłuchując się temu co mówił kontrolowany dowiedziano się, że „papugi są głównie przekazywane i wymieniane”, dlatego kontrolowany ma pewność, że pod kątem skarbowym jest na pewno czysty”.

Wśród zabezpieczonych dokumentów były rachunki za sprzedawane ptaki.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

- ☐ Z jakich środków finansowych hodowca papug utrzymuje hodowlę egzotycznych papug?
- ☐ Skąd bierze pieniądze na ich wykarmienie, leki, na opłaty za utrzymanie tak dużego obiektu?
- ☐ Jak to jest możliwe, że właściciel jest bezrobotny i nie wykazuje przychodów?

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

- ❑ W przypadku kontroli hodowli papug, **zdiagnozowanie „zbycia i nabycia”** będzie miało sens wówczas, gdy kontrola zostanie przeprowadzona dwutorowo, pod kątem przepisów Konwencji Waszyngtońskiej CITES oraz pod kątem skarbowym.
- ❑ Tylko w ten sposób będzie można oszacować z jakim przepływem gotówki mamy faktycznie do czynienia w przypadku hodowli i sprzedaży ptaków zagrożonych wyginięciem.
- ❑ Można sformułować hipotezę, że hodowcy papug świadomie wykorzystują lukę prawną, która określa hodowlę jako działalność rolniczą i nie wymaga od nich jej rejestracji w Urzędzie Skarbowym.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

Niewdzięczny FISKALIZM

- ☐ kontrola hodowli zwierząt egzotycznych jest jedną z najtrudniejszych kontroli,
- ☐ wymaga przybrania do akcji kilku ekspertów (z weterynarii, CITES'u, ZOO),
- ☐ wymaga zorganizowania miejsca do przechowania zwierząt i roślin,
- ☐ nie ma cennika gatunków okazów CITES,
- ☐ nie można oszacować kwoty uszczupień dla Skarbu Państwa,
- ☐ zwierzęta są dzikie i pod wieloma względami niebezpieczne dla człowieka.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zwalczanie przestępczości w obszarze CITES

Źródło:
www.projektpuma.pl

Projekt **PUMA**

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

Projekt **PUMA – CYRK – ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE**

Źródło:

<http://www.prawoweterynaryjne.pl/artykuly/cyrki-z-utrzymywaniem-zwierzat-gatunkow-niebezpiecznych/>

„Utrzymywanie zwierząt gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi poddane zostało dość szerokiej reglamentacji w prawie administracyjnym, w tym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) (zwanej dalej: „u.o.p”). Ustawodawca krajowy wskazał zasadę, że **posiadanie i przetrzymywanie, sprowadzanie z zagranicy, sprzedaż, wymiana, wynajem, darowizna i użyczenie podmiotom nieuprawnionym do ich posiadania zwierząt, które zostały przez prawodawcę zaklasyfikowane jako niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi, w myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi (Dz. U. Nr 173, poz. 1037), jest zabronione na podstawie art. 73 ust. 1 u.o.p.”**

„... na podstawie art. 131 pkt 4 u.o.p. za naruszenie powyższych zakazów, o których mowa w art. 73 ust. 1 u.o.p. grozi kara grzywny lub aresztu. Powyższy czyn został bowiem zakwalifikowany przez ustawodawcę, jako **wykroczenie**. Ponadto w art. 131a ust. 1 u.o.p. wskazano, iż w razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w art. 131 pkt 4 u.o.p. sąd również może orzec przepadek zwierzęcia. Wówczas zwierzę takie podlega przekazaniu podmiotowi uprawnionemu do ich utrzymywania – wyznaczonemu przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska”.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Projekt **PUMA – CYRK – ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE**

Źródło:

<http://www.prawoweterynaryjne.pl/artykuly/cyrki-z-utrzymywaniem-zwierzat-gatunkow-niebezpiecznych/>

„To prawda, że ustawodawca w art. 73 ust. 2 u.o.p. wprowadził wyjątki od zakazu z art. 73 ust. 1 pkt 1 i 2 u.o.p., w stosunku do następujących podmiotów: ogrodów zoologicznych, cyrków i placówek naukowych prowadzące badania nad zwierzętami, a także w odniesieniu do zakazu, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 1 u.o.p. w stosunku do ośrodków rehabilitacji zwierząt.

I właśnie jeden z tych wyjątków – prowadzenie działalności cyrkowej, wydaje się być szczególnie „popularny” w zakresie podejmowania prób „obchodzenia” ww. zakazu przez podmioty prywatne.

Podmioty takie, w celu zaspokojenia swojego „kaprysu” utrzymywania zwierząt gatunków niebezpiecznych „zostają cyrkami”, to jest rejestrują działalność gospodarczą ze wskazaniem kodu PKD 90.01.Z (m.in. działalność grup cyrkowych).

Rozwiązanie takie może okazać się jednak niewystarczające, na co wskazał w swoim wyroku Sąd Rejonowy w Jędrzejowie (sygn. akt II W 1215/14), a następnie potwierdziło to stanowisko Sądu Okręgowego w Kielcach (sygn. akt IX Ka 1489/15).

Mając ww. orzeczenia na uwadze, nie zagłębiając się w pozostałe wymogi prawne, dotyczące utrzymywania zwierząt i organizowania ich pokazów, chcemy podnieść ważną kwestię, że jeżeli podmiot posiadający zwierzę gatunku niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi, faktycznie cyrkiem nie jest, to spełnienie przez ten podmiot wymogów „formalnych” nie będzie wystarczające. Działalność, o której mowa, zazwyczaj podejmowana jest przez podmioty, często osoby fizyczne, zainteresowane utrzymywaniem niebezpiecznych zwierząt należących do gatunków dziko występujących. Osoby takie rejestrują działalność gospodarczą podając nr PKD – 90.01.Z zakładając, że to istotnie zmienia ich sytuację prawną, jednak w rzeczywistości tak nie jest lub być nie powinno.”

Krajowa Administracja
Skarbowa

Projekt **PUMA – CYRK – ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE**

Źródło:

<http://www.prawoweterynaryjne.pl/artykuly/cyrki-z-utrzymywaniem-zwierzat-gatunkow-niebezpiecznych/>

„Podmioty podające się za „cyrki” to w zazwyczaj osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, utrzymujące zwierzęta niebezpieczne w swoim prywatnym otoczeniu. Najbardziej medialnym przykładem takiej sytuacji jest właściciel pumy, który na stronie internetowej prezentuje nagrania spacerów z tym kotem, trzymanym na smyczy, jak też bywa gościem programów telewizyjnych.

Także osoba prowadząca hodowlę zwierząt egzotycznych zlokalizowaną pod Śremem (obecnie działalność ta została już prawie zlikwidowana, a zwierzęta przewiezione do ogrodów zoologicznych), powoływała się na wyłączenie zakazu z art. 73 ust. 1 u.o.p., czyli, że jest podmiotem prowadzącym „działalność cyrkową”.

Należy wskazać, że z perspektywy teorii i praktyki prawa „udawanie”, że pewne zachowania są inną działalnością (nie naruszającą prawa – działalnością cyrkową) niż jest ona faktycznie podejmowana jest przykładem znanej wymiarowi sprawiedliwości i doktrynie prawa postaci naruszeń regulacji prawnych, polegającej na obejściu normy prawnej. **Sprawca naruszenia udaje, że realizuje inną normę niż faktycznie i, że działa zgodnie z prawem.**

„Polega na osiągnięciu celu zabronionego przez jedną normę w taki sposób, że adresat podejmuje zachowanie, które pozornie stanowi przypadek zastosowania innej normy, a nie normy obchodzonej. Pozwala to adresatowi uniknąć niedogodności, jakie wiążą się z podporządkowaniem normie sankcjonującej, przy jednoczesnym nienarażaniu się na realizację sankcji. Dążąc do omijania norm prawa adresaci norm prawnych sięgają zwykle po szczególnie zwężającą lub rozszerzającą wykładnię przepisów, wykorzystują niejasności języka prawnego, luki w prawie itp.” T. Chauvin, T. Stawecki, P. Winczorek, „Wstęp do prawoznawstwa”, Warszawa 2011, s. 174)

Na tę kwestię zwrócił uwagę również w wyroku, o którym była mowa powyżej Sąd Okręgowy w Kielcach: „samo zarejestrowanie działalności gospodarczej – cyrkowej, nie pozwala na nabycie i posiadanie zwierzęcia niebezpiecznego, jakim jest puma. Obwiniony wprost deklaruje, że nie prowadzi działalności cyrkowej, nie organizuje przedstawień z udziałem zwierzęcia, a jedynie bierze udział w akcjach charytatywnych czy prelekcjach, co wprost świadczy o podstawowym zamiarze obwinionego, którym kierował się prowadzącąc to zwierzę do kraju – obcaci posiadanie

Krajowa Administracja
Skarbowa

Projekt **PUMA – CYRK – ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE**

Źródło:

<http://www.prawoweterynaryjne.pl/artykuly/cyrki-z-utrzymywaniem-zwierzat-gatunkow-niebezpiecznych/>

„Polega na osiągnięciu celu zabronionego przez jedną normę w taki sposób, że adresat podejmuje zachowanie, które pozornie stanowi przypadek zastosowania innej normy, a nie normy obchodzonej. Pozwala to adresatowi uniknąć niedogodności, jakie wiążą się z podporządkowaniem normie sankcjonującej, przy jednoczesnym nienarazaniu się na realizację sankcji. Dążąc do omijania norm prawa adresaci norm prawnych sięgają zwykle po szczególnie zwężającą lub rozszerzającą wykładnię przepisów, wykorzystując niejasności języka prawnego, luki w prawie itp.” T. Chauvin, T. Stawecki, P. Winczorek, „Wstęp do prawoznawstwa”, Warszawa 2011, s. 174)

Na tę kwestię zwrócił uwagę również w wyroku, o którym była mowa powyżej Sąd Okręgowy w Kielcach: „samo zarejestrowanie działalności gospodarczej – cyrkowej, nie pozwala na nabycie i posiadanie zwierzęcia niebezpiecznego, jakim jest puma. Obwiniony wprost deklaruje, że nie prowadzi działalności cyrkowej, nie organizuje przedstawień z udziałem zwierzęcia, a jedynie bierze udział w akcjach charytatywnych czy prelekcjach, co wprost świadczy o podstawowym zamiarze obwinionego, którym kierował się sprowadzając to zwierzę do kraju – chęci posiadania na własność zwierzęcia niebezpiecznego, i do którego to celu wykorzystał pozorne założenie przez niego działalności gospodarczej w postaci działalności cyrkowej. Taka sytuacja nie może zostać zaakceptowana”.

Należy także wskazać, że wyjątki od zakazów określonych w art. 73 ust. 1 pkt 1 i 2 u.o.p. należy, zgodnie z zasadami wykładni prawa, interpretować wąsko, zaś zasada racjonalnego prawodawcy pozwala na podniesienie argumentu, że wskazane wyjątki od ogólnego zakazu nie mają na celu stworzenia możliwości posiadania zwierzęcia gatunku niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi przez każdego, pod warunkiem zadeklarowania do celów rejestracyjnych i statystycznych „bycia cyrkiem”, co potwierdził sąd powszechny.”

Krajowa Administracja
Skarbowa

CYRK - ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE – PRZEMOC FIZYCZNA

Źródło:

Fundacja Międzynarodowy Ruch Na Rzecz Zwierząt Viva! – profil na Facebooku

Izba Administracji Skarbowej
w Poznaniu
ul. Dolna Włda 80A
61- 501 Poznań

www.wielkopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja
Skarbowa

CYRK – ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE – PRZEMOC FIZYCZNA

- **Pseudo hodowle gatunków CITES ukrywają się pod przykrywką CYRKU i nastawione są na zysk.**
- **Są hermetycznym środowiskiem, w którym często „handluje się” przekazując zwierzęta z jednej hodowli do drugiej.**
- **Ten rynek lubi gotówkę oraz „darowizny”**

Krajowa Administracja
Skarbowa

CYRK – ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE – PRZEMOC FIZYCZNA

Szanowni Państwo,

Jeżeli kiedykolwiek zetkniecie się w swojej pracy z prywatnymi pseudo hodowlami/ cyrkami nie zapomnijcie proszę przyjrzeć się im od strony finansowej.

Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu bardzo chętnie Wam w tym pomoże.

Kontrola nieujawnionych źródeł dochodów może być dla Państwa bardzo ciekawym doświadczeniem poznawczym.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Kontakt

- ☐ e-mail: justyna.alejska@mf.gov.pl
- ☐ **Telefon służbowy: 61 8586201**

Jestem do Państwa dyspozycji.